

የይዚ ሓጺር ጽሑፍ'ዚ ዕላማ ነቲ ዝሓተትክዎ ዑቕባ ብዝምልከት ኣብ ዝግበር ቃለ መጠይቕ ንምድላው ዝሕገዘኩምን ከምኡ ድማ ካብዚ መሰርሕ እንታይ ክትጽበዩ ከምዘሎኩምን እንታይ መሰላት ከምዘለኩም ሓበሬታታት ንምቕራብ እዩ።

እቲ ዝግበር ቃለ መጠይቕ ብዛዕባ እንታይ እዩ?

ኣብ ዓዲ እንግሊዝ ዑቕባ ንክወሃበኩም ክትሓቱ ከለኹም ነቶም ሰበሰልጣናት ሚኒስትሪ ውሽጣዊ ጉዳያት፣ (ሆም ኦፊስ (Home Office)) ከም ሰደተኛ ንክፈልጥኩም ትሓቱ ኣሎኹም ማለት እዩ።

እቲ ሰደተኛ ዝብል ቃል ትርጉሙ ካብቲ ናይ 1951 ናይ ሰደተኛታት ዋዕላ (1951 Refugee Convention) ዝመጸ እዩ።

ቦቲ ናይ ሰደተኛታት ዋዕላ መሰረት ዑቕባ ንክወሃበኩም፣ ብቐዓት ሙኳንኩም ዝፍለጥ እቲ መንግስቲ ናይ ዓዲ እንግሊዝ፣ ኣብ ሀገርኩም ንህይወትኩም ዘሰገእ ኩነታት ኣሎ ኢሎ ምስ ዝሓምን ጥራይ እዩ። እዚ ዘሰዕብ ዝግኣት ድማ ብዓሌትኩም፣ ሃይማኖትኩም፣ ዜግነትኩም፣ ወይድማ ናይ ሓደ ማሕበረሰብ ወይ ፖለቲካ ጉጅለ ኣባል ብምኳንኩም ምርኩስ ብምግባር ክኸውን ይኽእል።

ናይ ሰብአዊ መሰላት ምክንያታት።

ከም ኻልእ መንገዲ ድማ፣ ኣብ ዓዲ እንግሊዝ ንክትጸንሑ ዘገድደኩም ካልእ ናይ ሰብአዊነት ወይድማ ዘገድድ ምክንያታት ክህልወኩም ይኽእል እዩ። እዚ ምክንያታት እዚ ምስ ዝንጸግ፣ እቲ ኣብ ትሕቲ ናይ ኣውሮጳ ሰምምዕ ሰብአዊ መሰላት (European Convention on Human Rights) ዝግበኣኩም መሰላት ይገሃስ ኣሎ ማለት እዩ።

ዑቕባ ክወሃበኩም ምስ ሓተትኩም፣ እቲ ሚኒስትሪ ውሽጣዊ ጉዳያት፣ ቃለ መጠይቕ ንክትገብሩ ክጽወዓኩም እዩ። እዚ ቃለ መጠይቕ፣ ሚኒስትሪ ውሽጣዊ ጉዳያት ንጉዳይኩም ውሳኔ ኣብ ምሃብ ዓቢ ጽልዎ ኣለዎ። ዑቕባ ምሕታትን ናይ ሰብአዊ መሰላት ሕግን ዝተሓላለኹ ነገር ሙኳኑ ብክብረትኩም ኣስተውዕሉ። ሕጋዊ ምክሪ ወይ ጠበቓ ምርካብ እቲ ዝሓሸ መንገዲ ኢዩ፣ ከምኡ ንምግባር

እንተደኣ ዘይከኣልኩም ግና እዚ ሓጺር ጽሑፍ እዚ ኣብቲ ናይ ቃለ መጠይቕ ጊዜ እንታይ ክትጽበዩ ከምዘሎኩም ከምእውን ዘለኩም መሰላት እንታይ ሙኳኑ ይገልጽ እዩ።

እቲ ቃለ መጠይቕ እንታይ ይመስል፤ ንክዳሎ'ኹ እንታይ ክገብር ኣሎኒ?

- እቲ ቃለ መጠይቕ ካብ ክልተ ክሳብ ኣርባዕተ ሰዓታት ኣቢሎ ይወሰድ። እቲ ጉዳይኩም ዝከታተል (case owner) ንቤት ጽሕፈት ሚኒስትሪ ውሽጣዊ ጉዳያት ብምውካል ነቲ ቃለ መጠይቕ የካይዶ፤ ብዙሕ ሕቶታት ድማ ይሓተኩም።
- ብዛዕባ ዘጋጠመኩም ነገራት ብዝተኻእለ መጠን ብዘርዘርን ብንጹርን ሓበሬታ ክትህቡ ይግባእኩም። ዝተሓተትኩም ሕቶ መልሱ ዘይትፈልጥዎ እንተደኣ ኩንኩም፣ ብግምት መልሲ ካብ ምሃብ ኣይፈልጠን እዩ ምባል ይበልጽ። እቲ ዘጋጠመኩም ነገር ብቋንቋኹም ምጽሓፍ ሓጋዚ ክኸውን ይኽእል እዩ። ነቲ ጉዳይኩም ዝከታተል ሰብ፣ ሰለምንታይ ንሀገርኩም ክትምለሱ ከምዘይትኽእሉ ክትገልጹ ፈትኑ።
- ካልእ ዝኾነ ተወሳኺ መርትዖ እንተደኣ ኣሎኩም ኮይኑ፣ ንኣብነት ናይ ሕክምና ወረቆት፣ ወይድማ ኣብ ሃገርኩም ዘሎ ኩነታት ዝገልጽ ጋዜጣ ዝኣመሰሉ ነገራት ከተእትዎዎ ይግባእ። ናይቲ እትህብዎ ወረቆቕቲ ኩሎ ቅዳሕ ክትሕዙ ድማ ይግባእ።
- ጓል ኣንስተይቲ እንተደኣ ኩንኪ እኖ፣ ጉዳይኪ እትከታተል ድማ ጓል ኣንስተይቲ ክትከውን ትመርጺ እንተደኣ ኩንኪ፣ ብዝተኻእለ መጠን ኣቐዲምኪ ክትሓቲ ይግባእ። ጉዳይኪ እትከታተል ጓል ኣንስተይቲ እንተደኣ ዘይተረኺባ፣ እቲ ቃለ መጠይቕ ንኻልእ ጊዜ ንክመሓላለፍ ክትሓቲ ትኽእሊ ኢኹ።
- እቲ እትህብዎ ሓበሬታ ይኹን መርትዖ፣ ሰርዓት ዝሓዘን ንኣድሕዱ ድማ ዘይጋጮ ክኸውን ኣዝዩ ኣገዳሲ እዩ።

እቲ እትገብርዎ ቃለ መጠይቕ፣ ኣብ ቴፕ ንክቅዳሕ ብጽሑፍ ክትሓቲ ይግባእ።
እዚ ድሕሪ እቲ ቃለ መጠይቕ፣ ሕጋዊ ወኪል እንተደኣ ጌርኩም፣ ደሓር ንሱ ክጥቀሙልኩ ይኽእል እዩ።

ኣስተርጓምቲ

ሙሉእ ብምሉእ ክትርድእዎ እትኽእሉ ኣስተርጓሚ ንክግበረልኩም መሰል ኣለኩም።

- ኣብ ዝኾነ እዋን እቲ ኣስተርጓሚ ዝበሎ እንተደኣ ዘይተረደኣኩም፣ ነቲ ጉዳይኩም ዝከታተል ሰብ ሽዑ ንሽዑ ኣፍልጥዎ። ዘድልዩኩም ነገር ድማ፣ እቲ ጉዳይኩም ዝከታተል ሰብ ሰጉምቲ ክሳብ ዝወሰድ ደጋጊምኩም ሕተቱ። ዘይምርድዳእ ክህሉ ስለዝኽእል እዚ ድማ ኣብቲ ናይ ዑቕባ ሕቶኩም ዝወሃብ ውሳኔ ዓቢ ጽልዎ ክህልዎ ይኽእል እዩ።
- እቲ ኣስተርጓሚ ኣብ ሞንገኹምን እቲ ጉዳይኩም ዝከታተል ሰብን ኮይኑ ንክተርጎመልኩም ጥራይ እዩ ኣብኡ ዘሎ እምበር፣ እንታይ ክትገብሩ ከምዘሎኩም ክሕብረኩም የብሉን። ከምኡ እንተደኣ ኣጋጠሙ፣ ግን ነቲ ጉዳይኩም ዝከታተል ሰብ ሽዑ ክትሕብርዎ፤ ደሓር ድማ ንቤት ምክሪ ሰደተኛታት ወይ ንጠበቓኹም ክትሕብርዎም ይግባእ።
- ጓል ኣንስተይቲ እንተደኣ ኩንኪ እኖ፣ ጓል ኣንስተይቲ ኣተርጓሚት ክትቐርበልኪ ትመርጺ እንተደኣ ኩንኪ፣ ብዝተኻእለ መጠን ኣቐዲምኪ ክትሓቲ ይግባእ። ጉዳይኪ እትከታተል ጓል ኣንስተይቲ እንተደኣ ዘይተረኺባ፣ እቲ ቃለ መጠይቕ ንኻልእ ጊዜ ንክመሓላለፍ ክትሓቲ ትኽእሊ ኢኹ።

ኣደሓደ ጊዜ፣ ሰባት ሕጋዊ ወኪል ንክረኽቡ ክንገሎምዎ ንክእል ኢና። ብክብረትኩም ነቲ ኣብ ቤት ጽሕፈትና ዝሰርሕ ናይ ፕሮጀክት ሰራሕተኛ ተወከሱ።

አብ ዝኾነ እዋን ዘይተረዳኦም ነገር እንተደኣ ኣሎ ኾይኑ፡ ነቲ ጉዳይኩም ዝከታተል ሰብ፡ ከም ዘይተረዳኦም ንክትነግርዎ ድሕር ኣይትበሉ።

- ጉዳዩይ ምሉእ ብምሉእ ክገልጹ ዕድል ኣይተወሃበንን ትብሉ እንተደኣ ኩንኩም፡ እቲ ቃለ መጠይቕ ጠጠው ክብል ይክእል እዩ። እዚ ድግ ኣብ ጉዳይኩም ምንም ጽልዋ ኣይክህልዎን እዩ።
- እቲ ቃለ መጠይቕ ዘጨንቕን ከቢድን እንተደኣ ኩይንኩም፡ ናይ ዕረፍቲ ግዜ ክወሃበኩም ወይድግ ንክልእ መዓልቲ ክመሓለፍ፡ ክትሓቱ ትክእሉ ኢኹም።
- ድሕሪ እቲ ቃለ መጠይቕ ኣድላዩ ዝኾነ ሓበሬታ ረሲዐ ትብሉ እንተደኣ ኩንኩም፡ ኣብ ዝቐልጠል እዋን ንጠበቓኹም፡ ክትሕብሩ ይግበእኩም። ምክንያቱ ጠበቓኹም ንዘሎ ተወሳኺ ሓበሬታ ንክቕርብ ሓመሽተ መዓልታት ጥራይ እዩ ዝወሃቦ።

ዑቕባ እትሓቲ ዓል ኣንስተይቲ ዲኺ?

እቲ ናይ ቤት ጽሕፈት ውሽጣዊ ጉዳይት ፖሊሲ ብዛዕባ ዑቕባ ዝሓታ ደቂ ኣንስተዮ ኣተሓሕዛ፡ ከመይ ሙኻኒ ዝገልጹ ሓጻርቲ ጽሑፋት ኣለዎ። ነቲ ቤት ምክንሪ ሰደተኛታት ብቋንቋኹን ዝተዳለወ ጽሑፋት ክህበክን ሕተትኦ። እዞም ሓጻርቲ ጽሑፋት ኣብ www.asylumaid.org.uk እውን ይርከቡ እዮም።

ካልኦት ናይ ቤት ምክንሪ ሰደተኛታት ሓጻርቲ ጽሑፋት ኣብ፡ <http://languages.refugeecouncil.org.uk> ይርከቡ።

Published in September 2007

ቤት ምክንሪ ሰደተኛታት (Refugee Council)

240-250 Ferndale Road
London SW9 8BB
ስ.ቁጽሪ: 020 7346 6700
ናይ ምክንሪ መስመር: 020 7346 6777
www.refugeecouncil.org.uk

ናይ ዮክሻየርን ሃምበርሳይድን ቤት ጽሕፈት ቤት ምክንሪ ሰደተኛታት (Refugee Council Yorkshire & Humberside Office)

Ground Floor, Hurley House
1 Dewsbury Road
Leeds LS11 5DQ
ስ.ቁጽሪ: 0113 244 9404
ናይ ምክንሪ መስመር: 0113 386 2210

ናይ ምብራቓዊ ሸነኽ ዓዲ እንግሊዝ ቤት ጽሕፈት ቤት ምክንሪ ሰደተኛታት (Refugee Council East of England Office)

First Floor, 4 – 8 Museum Street
Ipswich IP1 1HT
ስ.ቁጽሪ: 01473 221 560
ናይ ምክንሪ መስመር: 01473 297 900

ናይ ምዕራባዊ ሚድላንድስ ቤት ጽሕፈት ቤት ምክንሪ ሰደተኛታት (Refugee Council West Midlands Office)

First Floor, Smithfield House
Digbeth, Birmingham B5 6BS
ስ.ቁጽሪ: 0121 622 1515
ናይ ምክንሪ መስመር: 0121 622 1515

መምርሒ ብዛዕባ እቲ ናይ ዑቕባ ቃለ መጠይቕኩም

ቤት ምክንሪ ሰደተኛታት፡ ናጻ ማሕበር ክኾውን እንከሎ፡ ምስ ሓተቲ ዑቕባን፡ ሰደተኛታትን ብምስራሕ፡ ናይ ነዊሕ ዓመታት ተሞክሮ ዘለዎ ማሕበር እዩ። ድሌታትኩም ንምምላእ ድግ፡ ብዙሕ ዝተፈላለዩ ኣገልግሎታት፤ ብዝተፈላለዩ ብዙሓት ቋንቋታት ብናጻ ንህብ።

British Refugee Council (commonly called the Refugee Council) is a company limited by guarantee registered in England and Wales, [No. 2727514] and a registered charity, [No. 101445776]. Registered office: 240-250 Ferndale Road, London SW9 8BB, United Kingdom